

Getuigenissen van Kraakwachten

In dit document vindt u een reeks getuigenissen van kraakwachten. Het document omvat een kleine illustratie van de brede problematiek die samenhangt met antikraak wonen.

Een deel van deze persoonlijke verhalen is geanonimiseerd om de privacy van de betrokkenen te waarborgen. Bij een aantal antikraakbureaus is het niet toegestaan om zonder voorafgaande toestemming met de pers te praten. Daarnaast zijn veel kraakwachten bang om hun woonruimte te verliezen als zij openlijk kritiek uiten.

Naar onze mening zijn deze getuigenissen representatief voor de misstanden die plaatsvinden in de sfeer van antikraak. Misstanden met betrekking tot de huisvrede, gebruikersvergoedingen en opzegtermijnen, komen met grote regelmaat aan de orde. Daarnaast is uit de getuigenissen duidelijk op te maken dat deze bewoners enerzijds te maken hebben met verregaande leefregels, en anderzijds met het ontbreken van woonrechten. Zoals blijkt uit de verhalen van deze bewoners werkt dit allerhande excessen en machtsmisbruik in de hand.

1. Anoniem, Bewoner Ad Hoc, Amsterdam
2. Fabian, Bewoner De Zwerfkei, Amsterdam
3. Anoniem, Bewoner Camelot
4. Babette, Bewoner Bewaakt en Bewoond, Amsterdam
5. Anoniem, Bewoner Camelot, Den Bosch

1. Anoniem, Bewoner Ad Hoc, Amsterdam

Ik woon al een jaar of 4 anti-kraak via Ad Hoc. Eerst in Enschede, daarna in Amsterdam. Dit heeft mij altijd veel gedoe opgeleverd, maar daar heb ik mij altijd maar in geschikt omdat ik wist waarvoor ik getekend had, en dan ook van mening was dat ongemak een onderdeel is van antikraak wonen. Het laatste half jaar echter ben ik totaal kierewiet geworden van Ad Hoc, zo schofterig voel ik mij behandeld.

Ik kreeg op een gegeven moment een pand toegewezen aan de Overtoom, wat fantastisch was en waar ik heel prettig geleefd heb. Op een dag kreeg ik het slechte nieuws dat de eigenaar mij eruit wilde hebben (wat kan gebeuren), en of ik dat niet onmiddellijk kon doen, i.p.v. binnen twee weken. Ik heb toen gezegd dat ik dat best wilde, als ik weer zo'n mooi pandje weer kon krijgen (ik dacht: 'Voor wat hoort wat').

Toen kreeg ik een pand toegewezen op het Muntplein. Gaaf, zou je denken. Maar het pand bleek een grote stoffige, stinkende, lekkende teringbende ('eerst tekenen, dan pas bezichtigen'), zonder douche, warm water of verwarming. Ik dacht: Ik maak er maar het beste van, douche en verwarming komen wel (zoals beloofd) en ben gaan klussen.

De douche kwam wel, maar is alleen in de verpakking neer gepleurd. Het pand was "te vies", en "we willen hem niet installeren". Ik kan hier een heel lang verhaal van maken, over instortende muren, regen in het pand (geen lekkages, regen!) met loshangende bedrading, riolen die uitkomen in kamers, verhuizen van de eerste verdieping naar de derde, naar de tweede en weer terug, maar waar het me eigenlijk om gaat: Ik woon er sinds mei, het is nu bijna december, en ik heb nog steeds geen verwarming, douche of warm water!

Ik heb over alles, maar dan ook alles, wel een miljoen keer gebeld, en ergens eind oktober kwam er eens iemand kijken. Die stelde vast dat ik inderdaad geen warm water, douche of verwarming, gasaansluiting had, maakte een paar foto's en was er verbaasd over dat ik hier leefde. "Onbewoonbaar" volgens hem. Nooit meer iets van gehoord, behalve dat na lang aandringen Ad Hoc zijn verhaal heel anders had geïnterpreteerd. Steeds werd me wat beloofd, dat ik een verwarming, warm water en een douche zou krijgen, maar tot op de dag van vandaag staat er alleen een klein miezerig elektrakacheltje, dat ergens half november is neergezet (ook een maand achteraan moeten bellen: 'doe me dan tenminste een elektra kachel, ik bevries hier!'). Je begrijpt dat ik naarmate het kouder werd, op een gegeven moment onder drie dekens met m'n kleren aan lag te "slapen", om vervolgens bij het staan elders te gaan douchen.

Ik ben zo kwaad, en ben het zo zat, dat ik nu maar noodgedwongen ben ingetrokken bij m'n vriendin. Alle gebreken aan het pand en de smerigheid ervan: OK. Maar ook al heb ik weinig rechten, warm water, verwarming, gas en een douche horen daar toch wel bij?

Ik ben maar steeds vriendelijk gebleven op alle kutsmoezen van Ad Hoc, omdat ik anders helemaal geen huis meer zou hebben, maar wil nu eigenlijk mijn geld terug van het afgelopen half jaar. Ik heb er een hard hoofd in, aangezien die lui volgens mij zo gewiekst zijn dat het nooit gaat lukken, maar ik ben echt woedend! Echt, ik ben een nette jongen en nogal pacifistisch van aard, maar zodra ik daadwerkelijk van Ad Hoc af ben en m'n huur niet terug weet te krijgen, gaan er een paar ruiten sneuvelen bij enkele Ad Hoc kantoren. Zo ver wil ik het niet laten komen, dus nogmaals: weten jullie tot wie ik me kan wenden, en wat ik moet doen om een half jaar 'vergoeding' terug te kunnen eisen? Sorry voor het ellenlange verhaal. Er zit een hoop frustratie achter.

2. Fabian, Bewoner De Zwerfkei, Amsterdam

De moeilijkste ervaringen met de antikraak heb ik gehad toen ik in een groot kantoorpand woonde. Dat begon er al mee dat we met twee personen op een grote verdieping woonden. Dat vonden we allebei een beetje overdreven, en daarom hebben we gevraagd of we extra huisgenoten mochten hebben. De Zwerfkei gaf aan dat dit niet kon wegens brandvoorschriften. Dat leek mij een beetje vreemd, aangezien het pand wel als kantoor mocht worden gebruikt voor honderden mensen. Wanneer dit een kraakpand zou zijn geweest, hadden hier dus wel honderd mensen onderdak kunnen vinden.

Daar komt nog bij dat zowel mijn huisgenote als ik zelf regelmatig op vakantie gaan. Ik heb de eerste keer dat ik weg wilde netjes gevraagd of dit een probleem was. Dat bleek zo te zijn. Ik mocht nooit langer dan een maand weg van huis zijn. Omdat het natuurlijk gaat om het voorkomen van leegstand heb ik toen gevraagd of iemand anders tijdelijk in mijn huis mocht komen wonen. Dat mocht alleen als het familie was.

Verder had het pand een grote lege 'balzaal' met een mooie gladde vloer. Ik heb daar een tijd tangolessen georganiseerd, gratis uiteraard, maar dit bleek ook niet te mogen. Dit terwijl het in principe om een onderdeel van mijn eigen huis ging, en ik bovendien geen commerciële activiteiten organiseerde. Een ander probleem waar ik echt mee heb gezeten is dat de 'controleur' van de Zwerfkei soms onverwacht ons huis binnen kwam zetten. Er zaten binnen in het pand in eerste instantie geen sloten, dus kon iedereen zo bij elkaar naar binnen lopen. Van de bewoners deed niemand dat, iedereen klopte netjes aan, maar de controleur van de Zwerfkei ging ook gewoon naar binnen als niemand reageerde op kloppen (B.V. Om 9 uur 's ochtends). Hij kwam dan gewoon onze ruimte binnenlopen, terwijl ik daar naakt met mijn vriendin lag, bij wijze van spreken.

Ik ben uiteindelijk dat gebouw uitgeschopt omdat ik mijn verjaardag vierde. Nu moet ik wel eerlijk zijn, dat was nogal een lang en luidruchtig feest, en daar hebben mensen ook last van gehad, maar als ik gewoon een huurwoning had gehad was dat nooit een legitieme reden geweest om uit je huis te worden gezet. In de regels van de Zwerfkei wordt echter gesteld dat je het aan hen moet doorgeven wanneer er gasten op bezoek zijn in het pand en feestjes zijn absoluut verboden.

Verder hebben we na een inbraak sloten op onze deur gezet, maar die moesten we weer weghalen vanwege 'brandvoorschriften'. Dit met als gevolg dat er nog een keer ingebroken werd. Ik snap wel dat de brandvoorschriften belangrijk zijn, maar er werd ook niet actief naar een andere oplossing gezocht voor het inbraakprobleem.

3. Anoniem, Bewoner Camelot

Net als vorig jaar kreeg ik dit jaar rond de feestdagen weer een e-mail van Camelot over de regels waar je je als kraakwacht aan dient te houden met betrekking tot Kerst en Oud en Nieuw. Deze regels zijn een goed voorbeeld van hoe belachelijk het is hoe men met bewoners omgaat. Je moet je voorstellen dat onder de regels en verboden ook 'bijeenkomsten' vallen, bijvoorbeeld met de kerstdagen. Vorig jaar heb ik met mijn familie in het pand kerst gevierd. No way dat ik daarvoor toestemming voor ga vragen, dat is voor mij echt een brug te ver! Als ik mijn familie wil uitnodigen dan doe ik dat gewoon. Ook al zijn het er honderd, bij wijze van spreken. Ook bijzonder is dat als een huisgenoot een feest houdt, ik dus gewoon ook uit het pand wordt gezet: Belachelijk!

Ik hoop echt dat men dit soort excessieve zaken eens gaat aanpakken. Er zijn gewoon grenzen, die nu zeer duidelijk overschreden worden. Ik snap goed dat ik in een tijdelijk pand woon, dat bijzondere regels daarbij kunnen helpen alles goed te laten verlopen, maar de hele manier van omgaan met mensen is gewoon schandalig te noemen.

4. Babbete, Bewoner Bewaakt en Bewoond, Amsterdam

Doordat ik een nieuwe baan kreeg in het midden van het land, ben ik met enige spoed vanuit het oosten verhuisd naar een zogenoemd antikraakpand bij Amsterdam. Liever had ik een woning gehuurd. Maar het aanbod in en rond Amsterdam is niet zo erg groot. Het werd me allemaal mooi voorgespiegeld, maar ongeveer een maand nadat ik al mijn spulletjes had verhuisd begon de ellende.

Zowel de eigenaar van het pand, als medewerkers van het antikraakbureau Bewaakt en Bewoond (B&B) kwamen zomaar mijn huis en slaapkamer in stappen, onaangekondigd. Nadat ik een slot om mijn voordeur had gedaan, werd gedreigd dat ze me eruit zouden zetten. Want een ander slot plaatsen is verboden. Waar moet ik met mijn spullen heen als ze me op straat zetten? Dus het slot er maar weer afgehaald.

Hoewel beloofd was dat in de winter de verwarmingsketel aan zou gaan, is dat niet gebeurd. Dus is het hele pand ijskoud (met al 3 weken nachtvorst). We delen een douche met een boiler met 5 personen, dus als het warme water op is dan sta je onder de koude douche. Nu weet je als je antikraak woont je weinig te wensen hebt, en dat hebben we ook niet. We betalen netjes 185 euro per persoon. Dat geld (maal 5 = bijna 1000 euro) gaat geheel naar het B&B, dat daar niets voor hoeft te doen, de eigenaar van het pand betaalt in ruil voor kraakbescherming van zijn pand water en elektra (gas hebben we niet). We mogen geen huisdieren, niet zwanger worden, geen mensen laten slapen, niet langer dan twee dagen van huis zijn (anders is het pand onvoldoende bewaakt), en zo kan ik nog wel een aantal bepalingen uit het contract opnoemen. Het bureau behandelt je als een klein kind en dreigt regelmatig je uit te zetten.

Vanavond kwam het weer zover. Hoewel ik niet thuis was moest ik de deur open doen, want er stonden zondagavond drie nieuwe bewoners voor de deur. Totaal onaangekondigd, op zondagavond, en of je even open wilt doen. Je weet niet eens wie het zijn. Ook al zeg je dat je er niet bent, dan toch moet je de deur “aufmachen und schnell”.

Ik begrijp dat mevrouw Van Der Burg van de VVD antikraakbureaus een goede oplossing vindt. Ik zou haar graag de sms-jes laten lezen die ik vanavond heb ontvangen van B&B. Het is pure dreiging en intimidatie dat dit soort bureaus bezigt. Zij hebben de macht en als je iets doet wat ze niet zint, dreigen ze met uitzetting. Krakkers hebben meer rechten.

Ik heb altijd mijn “huur” netjes en op tijd betaald, houd het pand schoon. Eén cliché is zeker: ‘Macht corrupteert’. Maar hoe brengen we dat aan het verstand van politici die denken dat antikraakbureaus nette organisaties zijn?

Kraken verbieden - op zich ben ik niet tegen - maar geen wet/regels voor antikraakbureaus is nog veel slechter. De markt reguleert zichzelf niet, als het gaat om zorg en als het gaat om wonen. Zolang er nog steeds woningnood is moeten mensen op zoek naar minder goede alternatieven, zonder wettelijk kader.

Ik noem het naïef en volledig buiten de werkelijkheid om te denken dat antikraakbureaus het beste met bewoners voor hebben. Ze zijn er om geld te verdienen niets meer en niets minder. Ik weet zeker dat als we alle mensen die antikraak wonen verzamelen en ze er eerlijk naar vragen, - zonder dat ze met uitzetting worden bedreigd - er van 70 tot 80 % van hen negatieve reacties zullen komen.

Mensen zeggen dan: ‘Nou dan ga je toch ergens anders wonen?’. Waar dan? ‘Je hebt toch een grote ruimte?’ Ja, maar er kan wel zomaar iemand bij je binnenstappen, 24 uur per dag, zonder aankondiging. Heb je enig recht op bescherming? Nee. ‘Maar daar kies je toch zelf voor’, is het dan. Maar is dat wel zo’n ‘bewuste’ keuze?

5. Anoniem, Bewoner Ad Hoc, Den Bosch

In 2007 en 208 heb ik in twee verschillende woningen via Ad Hoc beheer gewoond. Tijdens mijn bewoning van de tweede woning kreeg ik steeds meer moeite met de manier waarop Ad Hoc omging met haar bewoners.

Mijn ervaringen: Nadat ik rondom mijn woning in Den Bosch gemeentemedewerkers had zien rondstruinen met meetapparatuur, werd ik ongerust over op welke termijn mijn woning gesloopt zou worden. Ad Hoc wilde daar niets over kwijt en via de krant of de gemeente werd ik niets wijzer. Ik wist dat ik dat jaar moest afstuderen en dus alle tijd nodig had voor mijn studie. De gedachtes aan een verhuizing maakten me ongerust. Ik besloot de woningbouwstichting te bellen met mijn vraag over de sloopvooruitzichten. Zij stonden me erg vriendelijk te woord, en meldden mij dat ik de volgende dag terug gebeld zou worden omdat het antwoord op mijn vraag zo snel niet voor handen was.

De dag erna werd ik terug gebeld, maar niet door de woningbouwstichting maar door Ad Hoc. ‘Of ik toch wel wist waar ik mee bezig was’ en ‘dat ik onderhand toch wel moest weten dat ze mijn contract moesten ontbinden als ik op eigen initiatief op onderzoek ging’, werd me toegesnuwd vanaf de andere kant van de lijn. In 10 minuten werd mij duidelijk gemaakt dat ik lijdzaam had moeten zitten wachten en vooral mijn mond had moeten houden tegen hun grote klant, de woningbouwstichting. En wel op zo’n belerende toon, dat ik een week erna nog bang was dat ik uit huis gezet zou worden.

Verder heb ik slechte ervaringen rondom twee inbraken in het huis dat ik via Ad Hoc huurde. De inbraken op zich waren al erg vervelend, maar de ongeïnteresseerde reactie van de kant van Ad Hoc was helemaal verdrietig. Het bleek zelfs zo, dat toen ik, na mijn tweede inbraak, ’s nachts in opdracht van de politie een glaszetter moest bellen via een glasschade fonds waarbij de woningbouw was aangesloten, dat de dame aan de lijn van het 24-uurs noodnummer niets een op de hoogte was van het feit dat de woningen in mijn wijk (ruim 30) bewoond werden door tijdelijke huurders. Dankzij het ingrijpen van de politie en de vriendelijke glaszetter heb ik hulp gehad, maar Ad Hoc liet het in de nacht zelf, maar ook de dagen erna, compleet afweten. Kort na de tweede inbraak heb ik besloten mijn contract met Ad Hoc op te zeggen, omdat ik me gebruikt voelde en niet meer veilig in mijn ‘eigen’ huis. Enige tijd daarna werden de woningen gesloopt en begreep ik waarom ik nooit werd terug gebeld voor een nieuwe ruit. Dat was blijkbaar een nutteloze investering.

Het zijn kleine momenten van machtsvertoon waar bij ieder zelfrespecterend mens het bloed onder de nagels vandaan komt. Alle krankzinnige voorwaarden die komen kijken bij het huren via Ad Hoc, maken het tot een beklemmende en zwaar krenkende ervaring.

Zou u 120 euro in de maand betalen om steeds in onzekerheid te zitten over wanneer u weer binnen twee weken uw spullen moet pakken? Om thuis te kunnen komen en te zien dat uw huis onaangekondigd is bezocht en via een brief op tafel te lezen dat u de afwas wel eens mag doen? Om telefonisch afgesnauwd te worden met de boodschap dat u vooral uw mond moet houden omdat u anders uit huis wordt gezet? Om twee weken tegen een houten plank in uw keukendeur aan te moeten kijken en aan een inbraak herinnerd te worden?

Pas anderhalve maand na het opzeggen van mijn contract en het terug krijgen van mijn borgbedrag, kon ik mijn hart luchten. Nu hebben ze geen macht meer over me. Nu kan ik vertellen hoe ik behandeld ben. Nu kan ik u erop wijzen dat dit niet de oplossing is voor het onderliggende grote probleem van de

woningnood.

Na mijn eigen ervaringen en het bestuderen van andere gevallen, concludeer ik dat de verstandhouding, zoals die normaliter bestaat tussen een afnemer en een leverancier, in de relatie met Ad Hoc beheer niet redelijk en niet menswaardig is. Er is sprake van een overtrokken machtbevestiging; de leverancier met alle troeven in de hand (waaronder de eerste levensbehoefte van een mens, namelijk zijn huisvesting) en een afnemer die gedwongen is zich vanwege gebrek aan financiële middelen te wenden tot een onzekere vorm van wonen.

Het grootste deel van de huurders die gebruik maken van anti-kraak hebben als grootste beweegreden dat zij financieel gezien niet de keuze hebben om gebruik te maken van een andere, minder onzekere, woonvorm. Vanuit deze optiek vind ik dat er controle zou moeten zijn vanuit de overheid of een onafhankelijke instantie, op de ethische waarden waarmee antikraakbureaus met hun bewoners/ klanten omgaan. Er mag niet lichtvoetig gedacht worden over de psychische impact van verhuizen op commando en verregaande controle in de privésfeer van de gehuurde woning, ongeacht of de huurder op eigen verantwoording tekent voor deze onzekere woonvorm en vertrokken machtsverhouding! Ik ben er van overtuigd dat wanneer u vraagt aan iemand die antikraak heeft gewoond, of hij of zij ooit weer die woonvorm zou kiezen, dat 99% van de gevallen 'Nee' als antwoord geeft. Besef u goed: Wonen via antikraak doe je niet voor je plezier, maar uit nood. Doe iets met dit signaal van nood.